

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 10.—
NEGYED ÉVRE K 30.—
FÉL ÉVRE . . . K 60.—
EGÉSZ ÉVRE . K 120.—

Hivatalnok-kormány.

Debrecen, augusztus 8.

A Peidl-kormány mindössze hat napig élt. A hetedik napon át kellett adnia az ideiglenes hatalmat egy hivatalnok-minisztériumnak, amely József főherceg égisze alatt fogja vezetni az államügyeket, az alkotmányozó nemzetgyűlés és a végleges kormány alakulásáig.

Mint a kommunizmus letdréséről, úgy az átmeneti rezsimben beállott változásról is csak nagyon fogyatékos híreink vannak, ennél fogva nem tudósíthatunk kellő pontossággal és részletességgel azokról az eseményekről sem, amelyek a legújabb változást előidézték. Pusztán kombinációkra vagyunk tehát utalva, de aligha járunk messze a valóságtól, ha azzal próbáljuk magyarázni a legújabb alakulást, hogy az entente az átmenet idejére nem óhajtott párthoz tartozó kormányt s a hivatalnok-kabinet azért alakult meg, hogy a választásokat párthatalmi eszközök ne befolyásolhassák. Az új kormányban nincsenek képviselve pártok, tagjai nem politikusok, hanem hivatalnokok, túlnyomórészt a kommunista diktatura előtti kormányok vezető pozícióban volt tisztviselői, akiknek — miniszteri állásukban sem tartozván pártokhoz — nem érdeklik egyik vagy másik párt túlsúlya s föltehető róluk, hogy a nemzet akaratnyilvánítását nem fogják egyik vagy másik párt javára meghamisítani.

Az átmenet idejére szól József főherceg szerepe is. A trónvesztett Habsburg-niasztia magyar tagja mint Magyarország kormányzója vesz részt a konzolidáció munkájában, vállalkozásával bizonyosságot adva a magyar nemzettel való együttérzésének. Mert ma a magyar nemzetnek nincs egyéb vágya, mint a rendnek, a belső nyugalomnak helyreállítása, amelyet elősegíteni munkásnak és királyi házból származó polgárnak egyformán érdeke és kötelessége. Minden egyéb a konszoli-

dáció után következik: a monarchia restaurálásának vagy a köztársasági államforma állan-

dósításának kérdéséről a választók, illetve a nemzetgyűlés hivatalos dönteni.

A Peidl-kormány lemondott

Holban tábornok Budapest parancsnoka.

Nagyvárad, aug. 8. Budapestben ez időszerint még mindig kizárólag román csapatok vannak. Budapestre egyelőre csak átszállással lehet utazni, mert a szolnoki vasúti hidat megrongálták. A hadvezetőség azonban azonnal elrendelte a hid helyreállítását és ezen a munkán nagy katonai segítségével lázasan dolgoznak, úgy hogy remélhető, hogy rövidesen a vasúti összeköttetés is zavartalanul meglesz Budapesttel. A vörös katonaság lefegyverzése javában folyik. Megállapítható, hogy nyolc divízió vörös katonaság adta meg magát.

Budapest városparancsnokává Holban gyalogsági tábornokot nevezték ki, aki át is vette már a város felett a parancsnokságot.

Mardaescu tábornok és kísérete tegnapelőtt visszaérkezett Törökszentmiklóásra.

Holban tábornok rendelete folytán este hat óra után senkinek sem szabad Budapesten járni. Az összes lapok megjelenése be van szüntetve. A magántulajdon jogát a román hadsereg bevomlásával azonnal ismét életbelépett. Az üzleteket kinyitották, de hogy van-e forgalom, az nem bizonyos, mert hiszen az üzletek árúit a bolsevikiek mind kiárusították, vagy elvitték. Az utca képe normális, a forgalom nappal rendez.

Pellé tábornok, a cseh-szlovák hadsereg főparancsnoka Buda-

pestre érkezett és tárgyal Holban tábornokkal, Budapest kormányzójával.

Tegnapelőtt Mardaescu tábornoknál a budapesti kormány két parlamentere elment meg és kérte a tábornokot, hogy kössön fegyverszünetet. A tábornok közölte a feltételeit, amelyeknek lényeges pontja, hogy mindazoknak az anyagoknak, amelyekkel Magyarország rendelkezik (vasúti anyag, gabona, marha stb.) 50 százalékát át kell adni a román hadseregnek. A parlamentérek visszatértek Budapestre a tábornok azzal az utasításával, hogy szerdán este hat óráig kell választ adni.

Ez a válasz a kitézött időre nem érkezett meg, és pedig azért, mert az új kormány lemondott. A román hadvezetőség ugyanis kijelentette, hogy tiszta szocialista kormányval a fegyverszüneti feltételek közlésén kívül nem tárgyal, mert Románia csak olyan alkotmányos és demokratikus kormányt ismer el, amelyben a magyar nép minden rétege képviselve van. Már pedig a Peidl-féle kormányban kizárólag a szocialista munkásszervezetek megbízottjai foglalnak helyet. Magyarország népe pedig nem csupán szakszervezeti munkásokból áll. A kormány tehát kénytelen volt lemondani.

A fegyverszünet feltételei

Nagyszében, augusztus 8. Mardaescu tábornoknál megjelent két parlamentere és békét kért.

A fegyverszünet feltételei:

1. hogy magyar kormány alakuljon, amely biztositékot nyújtson a feltételek teljesítésére;
2. hogy 50 százalékát adják át mindannak, amije Magyarországnak van, Romániának és pedig lokomotivok, vagonok, termények, mezőgazdasági gépek, szállító eszközök stb.
3. ismerjék el Nagy-Romániát, mint független és szuverén államot a Tiszáig.
4. Szocialista kormánnyal a románok nem tárgyalhatnak.
5. A fegyverszünet augusztus 7-én lejár.
6. Ha az ellenség nem teljesíti az előirt feltételeket, akkor

Mardaescu parancsnokságával Budapestre megy, ahol ma a magyar parlamenten és a királyi palotán a román nemzetj lobogó leng és ahol a lefegyverezés folyamatban van. (Dácia.)

A román hadseregpáncsokság rendelete

Kivonat

a 21. és 25. számú rendeletről (helyesbítve).

1. Vétkesnek tekintetnek mindazon egyének, akik bár nem rossz számdékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármilyen közönséges híresztelési megbeszélési fogják az akár igaz akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkesek a katonai bírák által első és utolsó fokban fogják tárgyalni és egy évig terjedő börtönrre és 2000 lei pénzbüntetésre elítélteni, amikor a fenti vétkes kémkedési és árulás-szándékkal törtek, a háború eselnél érnékes büntetések fogják végrehajtani.

József főherceg az ország kormányzója

Hivatalnok-kormány alakult

Az újra megjelenő buapesti lapok augusztus 7-iki számában közlik József főherceg kiáltványát Magyarország lakosságához. A kiáltványban türelemre és munkára hívja fel az ország népét s kifejti, hogy az elmúlt kommunista uralom után mindenkinek hozzá kell fogni az újjáépítés munkájához. A válság ezen nehéz napjaiban elvállalta ideiglenesen az ország kormányzó-i tisztét, melyet a megszálló katonai parancsnoksággal együttesen kíván gyakorolni. Mindenkét felhív arra, hogy fogadja nyugodtan az eseményeket s térjen vissza a termelő munkához. Ezután bejelent József főherceg, hogy az ország ügyének vezetésére ideiglenes vezetésére kinevezte az új kormányt, amelynek feladata a legszükségesebb állami ügyek intézése és az országgyűlési képviselő választások végrehajtása. A választásokat a legsiürgösebben ki fogják írni. A választások megéjtése után megnyilatkozó országos közhangulatnak megfelelő végleges kormány fogja felváltani az ideiglenes kabinetet.

A kiáltvány aláírása ez:

József főherceg
tábornagy.

A káltvány közt az új kormány névsorát:

Miniszterelnök és kereskedelemügyi miniszter: **Friedrich István dr.** volt miniszteri tanácsos, címzetes á. államtitkár a kereskedelemügyi minisztériumban.

Pénzügyminiszter: **Grun János**, volt pénzügyminiszteri államtitkár.

Igazságügyi miniszter: **Samassa Adolf**, volt belügyi államtitkár.

Honvédelmi miniszter: **Tanczos Gábor** tábornok, volt szófiai osztrák-magyar követ.

Hadügyminiszter: **Schnetzler Ferenc** tábornok.

Közoktatásügyi miniszter: **Imre Sándor dr.** volt közoktatásügyi miniszteri tanácsos.

Népjóléti miniszter: **Csilléry András dr.**

Nemzetiségi miniszter: **Bleyer Jakab dr.** volt nemzetiségi miniszteri államtitkár.

Földmívelésügyi miniszter: **Gyóry Loránt** földmívelésügyi miniszteri államtitkár.

Ujabb részletek Budapest megszállásáról.

Bécs, augusztus 6. A Neue Freie Presse írja: Kun Béla hetvenkedése dacára bekövetkezett a katonai erőket komolyan mérlegelő szakemberek jóslata, a vörös hadsereget a kérészetű pár napi előnyomulás után a fegyelmezett román hadsereg nemcsak visszaverte, hanem teljesen megsemmisítette úgy, hogy felvesztett menekülés után teljesen felbomolva, kénytelen volt megadni magát. A győzelmes román hadsereg előőrsei és lovassága vasárnap délben vonult be Budapestre és hétfőn este, élén Mardarescu tábornokkal bevonult a megszálló hadsereg.

Ezt az eseményt a szájhösködő Kun Béla, Szamuely Tibor, Vágó Béla, Pogány és a többi népbiztos nem merete bevárni, hanem megtudva a román hadsereg feltartóztatlan közeledését már pénteken beadták lemondásukat és miután a kormányt átadták egy szocialista minisztériumnak, elillantak a felelősségrevonás és számadás elől. Ezek a terrorista vezérek, akik mindenképp vérengző indulattal a forradalmi törvényszék elé állítottak, nem mertek a hadbíró-ság elé állni. Messzire azonban nem szökhettek, mert vagy az osztrák határon, vagy Ausztriában okvetlenül elfogják őket. — Egész Európa rendje és nyugalma érdekében áll, hogy el ne meneküljenek a büntető igazságszolgáltatás elől.

A román hadsereg döntő győzelme után vasárnap a vörös csapatok parancsnoksága a Budapesttől akkor 30 kilométernyire

álló román hadsereg főparancsnokságától parlamentre utján fegyverszünetet kértek, amit azonban megtagadtak. Erre a belseviki csapatok nagyrésze letette a fegyvert és megadta magát.

A Rákóczi-ut, Erzsébet-körut, Andrassy-ut, amerre a román hadsereg elvonult, tele volt a főváros népével, akik a felszabadulás érzésével fogadták a megszálló csapatokat. Ezrével jöttek ki az utcára Budapest olyan előkelő polgárai, akik a szovjetkormány terrorja elől hetek óta elrejtözve éltek és ki sem mertek mozdulni az utcára, nehogy besorozzák és a tiszai frontra vigyék őket. A szomszédos községekből is nagy számmal özönlött be a polgárság annak hírére, hogy a román hadsereg bevonult Budapestre.

Erdélyi János Budapesten.

Nagyvárad, aug. 8. Szerdán Nagyváradra érkezett dr. Erdélyi János, a nagyszebeni kormányzótanácsnak volt budapesti követe. Dr. Erdélyi tegnap reggel látogatást tett a városi prefektúrán és még a délelőtti folyamán különvonattal tovább utazott Budapestre. A volt budapesti követ a nagyszebeni kormányzótanács megbízásából utazik a fővárosba, ahol mint a nagyszebeni kormányzótanács megbízottja részt vesz a kormányalakítási munkálatokban, illetve tárgyalásokban.

RENDELET.

Mi az északi csapatok parancsnoka a hadsereg biztosítása és az ország védelme végett

elrendeljük:

1. A kommunista csapatok visszavonulása után a falvakban bujkáló összes ellenséges katonák kötelesek azonnal a legközelebbi csapatoknál jelentkezni, magukkal hozván fegyvereiket, lőszeret és felszereléseiket.
2. Mindazok, akik az ellenséges csapatok visszavonulása után bujkálva találtak és nem jelentkeztek, a helyszínén ki lesznek végezelve.
3. Rendőri, közigazgatási és községi hatóságok ezen rendelet kibocsátásától és az ellenséges hadsereg visszavonulásától számítva 24 órán belül kötelesek a falvakban és körletükben maradt ellenéges katonákat és idegeneket, úgymint a fegyvereket, lőszeret és felszerelést bejelenteni.
4. Ha a fentemlített hatóságok egyikéről bebizonyosodik, hogy nem jelentették be a fentemlített egyéneket, úgymint fegyvereket, lőszeret és felszerelést, amelyről tudomásuk volt, azonnal a Hadbíró-ság elé lesznek állítva és 10 évig terjedő börtönnel és 50,000 lei-ig terjedő pénzbírsággal lesznek megbüntetve, vagy mind a kettővel egyszerre.
5. A polgárok kötelesek azonnal bejelenteni és kiadni az ellenséges csapatok visszavonulása után maradt és bujkáló ellenséges katonákat és idegeneket, úgymint az ellenséges katonáktól hátramaradt fegyvereket, lőszeret és felszerelést.
6. Mindazok, akikről bebizonyosodik — később is — hogy elrejtették ellenséges katonákat és idegeneket és nem adták át a fegyvereket, lőszeret és a felszerelést, rögtön ki lesznek végezelve.
7. Ha bebizonyosodik, hogy valamely faluban ellenséges katonák és idegenek bujkáltak és hátrahagyott fegyverek és lőszerelések voltak és ezt sem a lakosság, sem a hatóságok nem jelentették be, az illető községgel

szemben megtört lépéseket teszünk; lakosság száma szerint 50,000 Lei-től 5,000,000 Lei-ig terjedő pénzbírsággal sújtva lesznek.

8. Az a község, melynek lakossága a mi csapataink ellen fegyvert fogott, azonnal meg lesz semmisítve és a főbűnösök családtagjaikkal együtt a helyszínén ki lesznek végezelve.

9. E rendelet elle őrzése csapatparancsnokok, járásbírák, kormánybizok, térparancsnokok, csendőrtisztek és más rendőrtisztek által, melyek a faluban székelnék, lesz végrehajtva.

10. Jelen rendelet közhírré lesz téve az ujságokban, ki lesz plakátírozva minden faluban, térparancsnokságoknál, rendőrségeknél, járásbíró-ságoknál, esendőrségeknél, minden város utcáin, valamint dobverés által.

Ezen rendelet a megjelenéstől számított 24 óra leteite után lép életbe. Kiadva parancsnokságunknál Debreczen, 1919 július 27-én.

Az északi csapatok parancsnoka:

MIHAESCU tábornok.

Vezérkari főnök:

ALIMANESCU ezredes.

Fertőző vérbajos dolgozik egy pékműhelyben.

A munkásbiztosító pénztár jelentése a rendőrséghez.

Egy jegyzőkönyv szebben beszél, mint a legszebben megírt riport. Kronologikus sorrendben közlök itt aktákat s csak annyiban fűzök hozzájuk megjegyzéseket, amennyiben a tényállás pontos ismertetése megkívánja. Tehát:

I.

Debrecen sz. kir. város köz-kórháza 1721—582/1918. szám.

Elbocsátási bizonyítvány.

Fülöp Éliás részére, aki 1919 július 1-től 1919 július 26. napjáig a debreceni köz-kórházban gyógykezeltetett és gyógyultan ma elbocsátott. Debrecen, 1919 július 20. dr. (olvashatatlan aláírás), osztályfőorvos.

II.

Debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár 03734/1919. szám.

Másolat.

Nemi beteg rendelő intézet. A debreceni ker. munkásbiztosító pénztár főorvosi hiv. H. Fülöp Éliás 17 éves debr. Hatvan-u. 48. sz. a. lakos pékstanuló, 1919 aug. 2-én a nemi beteg rendelőben megjelenvén, előadta, hogy a városi köz-kórház bujakóros osztályáról 1919 július 26-án lett gyógyultan elbocsátva és azon utasítással küldetett ide, hogy részére kanalas-orvosság irassék ki. A beteg előadásakor feltűnt rekedt, fátyolozott hangja. Megvizsgálván, testén megnagyobbodott fájdalommal mirigyeket találtunk, mindkét torokmandula, különösen a baloldali, megnagyobbodott, rajta szalonnás felrakódások. A beteg testének bőre feltűnően telve vakarási nyomokkal. E tünetekből a betegnél súlyos másodlagos szifilisz és tisztátalanságot állapítottam meg és szifilisz ellen gyógykezelésbe vettem. A beteg lojalakozásánál fogva, mint pékinas (már kibocsátása napján munkába is állott) a

szifilisznek ilyen erősen fertőző stádiumában közvetlen környezetére a műhelyben és az ott levő tárgyak révén a nagy közre is igen veszélyes. A beteg izolál-tatása tekintetében intézkedést kérünk. Mellékeljük a köz-kórház 1721—582/919. sz. elbocsátási bizonyítványát. Debrecen, 1919. aug. 2. dr. Forbáth H. nemi beteg gond. int. vez. sk.

III.

Jegyzőkönyv.

felvétel a debreceni ker. munkásbiztosító pénztár hivatalos helyiségében 1919 július 29-én. Jelen voltak alulírottak. Fülöp Éliás 16 éves izr. vallású büd-szentmihályi születésű pékstanuló, ki két éve Grünfeld Ferenc Hatvan-u. 48. sz. alatti pékmesternél van teljes ellátás és lakás mellett alkalmazva, munkaadója panasza alapján kibocsátott idézés folytán megjelenvén, a következőket adta elő a hozzáintézett kérdésekre:

1919 június 27-től 1919 július 26-ig a helyi köz-kórház bujakóros osztályán ápolattam, mintluetikus beteg. Ezen betegsé-gemről határozottan merem állítani, hogy a gazdám udvarában lakó Csordás Ferencnélől kap-tam, mert azelőtt semmi bajom sem volt és nevezett nővel érintkeztem nemileg éle-temben először, kivüle más nő-nél nem voltam. Csordás Fe-rencnének foglalkozása nincs, gyanus nők szoktak nála tartózkodni, illetve lakni. Betegsé-gemből, bár a kórházból kijöttem, még nem gyógyultam ki teljesen s pénztári orvosi kezelés alatt vagyok. kmf. Kurián sk. jkvf. Fülöp Éliás sk.

IV.

Debreceni ker. munkásbiztosító pénztár nemi beteg gondozó intézete 3687—610/1919.

Tekintetes rendőrfőkapitány-ságnak, mint I. fokú közegészség-ügyi hatóságnak, Debrecen.

Fülöp Éliás Hatvan-u. 48. sz. a. lakossal felvett jegyzőkönyvet továbbíntézkedés végett idemellé-keelve megküldjük és egyben kér-jük, hogy az eljárás eredményé-ről pénztárunkat értesíteni méltóztassék.

Debrecen, 1919. augusztus 1. (Olvashatatlan aláírás.)

V.

Tek. rendőrfőkapitányságnak Debrecen.

A kezelésünkben levő nemi beteg gondozó intézet vezetőjének mellékelte jelentését, valamint a azzal tesszük át a Cimhez, hogy beteg elbocsátási bizonyítványát mint elsőfoku egészségügyi hatóság a közegészségügyi ellen elkö-vetett és abban leirt cselekményt megvizsgálni, a vizsgálat eredményéhez képest Fülöp Éliást újból kórházban elhelyezni, vagy leg-alább pék-foglalkozásától beteg-sége tartamára eltiltani és hason-ló esetek megakadályozása céljából a kórházat megfelelően utasl-

Friedmann Ignác és Fia

ujonnan berendezett női divat és confection áruháza
augusztus hóban megnyílik
Piac-utca 61., főemelet (Fischer-palota), „Turul” cipőüzlettel szemben.

tani s bennünket a tett intézkedések felől értesíteni sziveskedjék.
Debreczen, 1919 aug. 5-én.

Elnök.

Ez az öt akta jelenleg a rendőrségen van és várja az elintézését. Mint az aktákból látható, a rendőrségnek három intézkedését teszik a jegyzőkönyvek és ténymegállapítások szükségessége.

Az első és a legsürgősebb intézkedés, hogy Fülöp Éliás azonnal újból kórházba kerüljön és egy percig se maradjon tovább a pékműhelyben, ahol szörnyű betegségének fertőző állapota nagyon sok emberre, mindenkire, aki a műhelyben megfordul, vagy onnan kenyeret vitet, veszedelmes.

A második intézkedés a gyermek vallomása alapján sürgős és szigorú vizsgálat elrendelése a Hatvan-utca 48. számú házban lakó és gyanusnak látszó nőszemélyek ellen, aki a kis inas előadásából következtetve ártatlan gyermekeket is romlásba dönt.

A harmadik intézkedés pedig a közokmány utasítása, hogy hasonló esetek elő ne fordulhassanak, hogy ne történhessék meg még a mai gyógyszerdrágaság idején sem, hogy fertőző beteget a kórház elbocsásson és ezzel alkalmat adjon arra, hogy fertőző betegségét, a legszörnyűbb vészektől egyikét, terjeszthesse.

Böszörményben betiltották a zsidó heccekét.

A román parancsnokság rendelete.

A szomszédos Hajduböszörményben három hónap óta furcsa világ járt. A Hajduböszörmény és Vidéke című lap, amely tizennyolc éven át egészen észrevétlen kis lapocska volt, április végén elhatározta, hogy ezentúl nagy lap lesz. Fogta tehát magát és olyan zsidó heccek rendezett minden szerdán és szombaton, hogy Hajduböszörmény és Vidéke csakugy zugott bele.

A különös mulatságnak most hirtelen vége szakadt. A hajduböszörményi katonai parancsnokság megelégedte a féktelen felekezetteléses izgatásokat és kimondta, hogy többé nem tűri az antiszemita piszkolódást. Erről Peia főhadnagynak a következő rendelete szól:

Elrendelem, hogy ezentúl a helyben megjelenő lap az én cenzurázásom előtt nem jelenhetik meg, mivel nem tűrhető hogy bármily formában akár felekezettek, akár nemzetiségek ellen izgatások forduljanak elő.

A városi hatóságot pedig kötelezem, hogy ezt a rendeletemet a helybeli újságban szintén tegye közzé.

A kir. román hadsereg főparancsnokság rendeletére hivatkozva, újból figyelmeztetem úgy a hatóságot, mint

egyesekeket, hogy tartózkodjanak akár szóbeli, akár esetleges plakátok útján történő izgatásoktól, mert ellenkező esetben a legelső alkalommal a legszigorubb elbánásban fognak részesülni.

A Hajduböszörmény és Vi-

déke szerdái száma tényleg közli Peia főhadnagy rendeletét, amely után teljes négy hasábjelvény követhet az újságban, bizonyoságul annak, hogy a román parancsnokság nemesak kiadja rendeleteit, de érvényt is szerez azoknak.

Az új német alkotmány

Német fehércsónak a fegyverszüneti tárgyalásokról

Lyon, augusztus 8. A weimari nemzetgyűlés harmadik ülésében elfogadta a köztársaság alkotmányát. A berlini kormány Fehér könyvet hozott nyilvánosságra, amely a novemberi fegyverszüneti feltételeit tartalmazza.

A nyilvánosságra hozott iratokból arra lehet következtetni, hogy Hindenburg 1919 szeptember 10-én elfogadta a közvetítésre való felhívást és amikor ez a kísérlet meghiúsult, ő maga kérte október 3-án, hogy Németország tegyen békeajánlatot. Ugy látszik, hogy Miksa badeni herceg bírta rá a császárt a lemondásra.

Anglia tengeri hadereje.

London, aug. 8. Long, az admirális első lordja, javaslatot terjesztett elő a haditengerészet 60 milliós ideiglenes hiteléről. Kijelentette, hogy a háborús haditengerészeti létszám 407,000 főről máig már 180,000 főre csökkent és remélhető, hogy augusztus végéig a haditengerészet háborús létszámának 95 százalékát szabadságolmi lehet. A fegyverszünet pillanatában 302 hadihajó és 806 segédcirkáló tartozott a hadiflottához. Jelenleg 84 hadihajó és 110 segédcirkáló van felszerelve. Továbbra is felszerelve maradt három nagy csatahajó. A 84 felszerelt hadihajó között van egy hadicirkáló, 14 könnyű cirkáló, 4 torpedovadász-cirkáló, 33 torpedovadász és 32 tengeraltjáró.

Az alsóház a kért hitelt egyhangulag megszavazta. A részleges tengeri leszerelés megkezdése óta a kiadások 42 millió font sterlinggel csökkentek.

Nincs forradalom Jugoszláviában.

Páris, aug. 8. A békekonferencia jugoszláv delegátusai kijelentették, hogy a horvát forradalomról szóló hírek közös forrásból származtak és pedig magyar forrásból, amelyről jogosan tételhető fel, hogy teljesen céltalanság volt.

Berlin, aug. 8. Bécsi lapok laibachi hivatalos táviratát közölnék, mely szerint a jugoszláv forradalomról és lázadásról kiáltó hírek alaptalanok, az országban teljes rend és nyugalom uralkodik.

Megindult a francia-német postaforgalom

Páris, aug. 8. Franciaország arra törekszik, hogy Németországgal még a végleges béke megkötése előtt felvegye az összeköttetést. Erre mutat, hogy tegnap Németország és Franciaország között újból felvették a forgalmat.

Megindul a személy- és áruforgalom.

A debreceni vonatok közlekedésének új rendje.

A magyar államvasutak Debrecen állomásának főnöke a következő hirdetményt teszi közzé:

Felettes üzemeltetésünk rendelete alapján értesitem a t. utazó és szállító közönséget, hogy a Nagybocksögyertyánjéget-nagybocksögyértelepi, Szigetkamara-aknaszlatinai, Nagybánya—alsófernezselyi, Nyíregyháza—szerecsi és az Ohatpusztaköcs—Polgár—görögcsallási, valamint a cseh megszállás alatt levő Satoraljaujhely—lavocnei, Bátor—királyházi és Csap—siánki vonalrészek kivételével az üzletvezetés többi összes vonalrészén a polgári személyi poggyász és áruforgalmat f. hó 6-tól kezdve felvettük.

Utazni csak katonai utazási engedéllyel; szállítani pedig csakis szállítási engedéllyel (Permis de Transport) lehet. Szállíthatók ugyanakkor mint teherárúként akár darabonként, akár kocsiakománnyonként a közszükségleti cikkek, bor, sör, szesz és szeszitalok kivételével, továbbá szállíthatók még az üres gabonás zsákok is.

Ezek szerint

I. Debrecen állomásról indulnak:

a) az 1752. sz. tehervonat személyszállítással (csak III. oszt. utasok részére) Királyháziig reggel 5 óra 30 perckor;

b) az Ec4. sz. személyvonat Debrecenről át Nagyváradra délután 1 óra 30 perckor;

c) az 1745. sz. személyvonat Pladányra és Kabán át Nádudvarra délután 2 órakor;

d) a 4704. sz. személyvonat Nyíregyháza, Kiszárdán át Záhonyig délután 2 óra 20 perckor;

e) az 1706/a. sz. személyvonat Máramarosszigetig délután 2 óra 20 perckor;

f) a 4614. sz. vegyes vonat Sáránon át Nagyléta—Vértesig délután 2 óra 40 perckor;

g) a 4406. sz. személyvonat Hajduböszörményen át Tiszalöcig délután 2 óra 52 perckor;

h) a 4206. sz. személyvonat Balmazújvároson át Tiszafüredig délután 5 óra 3 perckor.

II. Debrecen állomásra érkeznek:

a) a 4401. sz. személyvonat Tiszalök—Hajduböszörmény felől reggel 7 óra 23 perckor;

b) az 1710. sz. személyvonat Pladányról és Nádudvarról reggel 7 óra 25 perckor;

c) a 4611. sz. vegyes vonat Nagyléta—Vértesről reggel 7 óra 42 perckor;

d) a 4201. sz. személyvonat Tiszafüred—Balmazújváros felől reggel 7 óra 42 perckor;

e) az 5001. sz. személyvonat Záhony, Kiszárda és Nyíregyháza felől délelőtt 8 óra 33 perckor;

f) az 1705. sz. személyvonat Máramarosszigetről délelőtt 11 óra 2 perckor;

g) a 4503/a. sz. személyvonat Nagyvárad felől délután 1 óra 20 perckor;

h) az 1759. sz. tehervonat személyszállítással Királyháziáról d. u. 5 óra 5 perckor.

Debrecen, 1919 aug. hó 6.

Tótin Andor,
állomásfőnök.

HIRDETMEYNY.

A Központi Gazdasági Bizottság (Comisia Centrala de Exploatare) köztudomásra hozza, hogy 1919 augusztus hó 4-től kezdve Debrecenben a Simonffy-utca 10. szám alatt 30. szobában d. e. 10 órától 12 óráig és d. u. 4 órától 5 óráig a bizottság által az átvett állatokról kiállított rekvizitációs jegyeket kifizeti.

A hadsereg által megszállt terület hadtápparancsnoka:

Mihaiescu tábornok.

Bratianu

az internáltak sorsáról.

Araáról jelentik: Bratianu román miniszterelnöknek aradi tartózkodása során magyar küldöttség tisztelettel az internáltak érdekében. Tagányi Sándor dr., a küldöttség szóoka, arra kérte a miniszterelnököt, hasson oda, hogy a magyar internált tisztek hamarosan visszakapják szabadságukat.

Bratianu válaszában a következőket mondta:

— A háború csak addig tart, amíg egyes nemzetek elintézik viszályukat. Magyarországon vége van a háborúnak, csak az anarchiát kell letörni. Közölheti a küldöttséggel, hogy két-három napon belül ez is sikerülni fog. A mint az anarchiát letörök és a háborúnak ez az utójátéka is véget ér, megszűnik az ok is, hogy egyesekeket fogva tartsanak. Megígérte a küldöttségnek, hogy az ügyet személyesen megvizsgálja és lehetőleg hamarosan intézkedni fog, hogy azok az internáltak, akik politikai tekintetben nem esnek kifogás alá, azonnal nyerjék vissza szabadságukat.

Az internáltak névsorát később átadták a miniszterelnöknek.

Herman Nándor

férfi fehérmű készítő divatterme
Hatvan-utca 31.

Készít:

férfiingeket, gallérokat
mérték szerint.

Az erdélyi földreform.

A román nemzeti tanács ülése.

Nagyszeben, aug. 8. A román nemzeti tanács tegnapi ülésén megkezdték az agrár-reform általános vitáját.

Moldován Valér dr. az agrár-reform bizottság előadója, hosszabb beszédben méltatta a törvényjavaslatot, amely politikai, szociális és etikai szempontból teljesen megfelelő. A reform vezető elve az volt, hogy a földet az birja, aki megdolgozza. A földosztásban a magyarok, szászok és románok egyenlő arányban fognak részesülni. Statisztikai adatokkal mutatja ki, hogy a jelenlegi helyzet szerint a nagybirtokosok a szántóföldnek 37 százalékát bírják. A törvényjavaslatot elfogadásra ajánlja.

Boros István hosszafalusi parasztképviselő kéri, hogy az ottani parasztnak, mivel azon a vidéken nincs elég szántóföld, erdőséget vagy legelőt adjanak vagy a háromszéki Béldi-féle nagybirtokból elégséget adjanak. A javaslatot elfogadja.

Castea Vasile szintén a javaslat mellett szólal fel, kijelentve, hogy a reform célja a nép kibékítése.

Josef tanár megállapítja, hogy a javaslatból két fontos elv kimaradt és pedig: a minimális birtok megállapítása és a homestead elvének megvalósítása. Pedig mind a kettő fontos, mert a kiscgazda nem tud megélni földjéből, ami az általános gazdasági helyzetre káros, a homesteadet pedig azért kell bevezetni, hogy a birtokos ne veszítse el eladósodás miatt a birtokát. Amerikában és Franciaországban mind a két elvet sikerrel próbálták ki.

Agarbacanu János morális és történelmi szempontból tárgyalja a javaslatot, melyet elfogad.

Bucurescu Tódor tanító javasolja, hogy küldjenek ki évente bizonyos számú ujoncot külföldi mintagazdaságokba, hogy a racionális földművelést megtanulják.

Több felszólalás után általánosságban elfogadták a javaslatot.

Az orosz szovjetkormány is lemond.

Bukarest, aug. 8. A Viitorul írja: Mint jó cégtársak, Kun Béla és Lenin közös számlára vezették az üzletet. Az az hogy a pénz nagyrészt az orosz elvtárs, Lenin adta. És pedig annyira sok pénzt, hogy a „magyar fiók” bukása magával rántja a főüzletet is. Híreink szerint Lenin, tekintettel arra a pénzügyi katasztrófára, melyben az orosz szovjetkormány fulladozik, egy moszkvai tanácskozáson kijelentette, hogy kész visszavonulni és kibékülni a bolsevistaellenes orosz körökkel és aztán az egész világgal. Tiszta szocialista kabinetet alakítanak, melynek külügyminisztere Cicerin és a hadügyminisztere Trockij lenne.

Miért adott Bécs menedéket a szovjet-kormány tagjainak?

Bécs, augusztus 8. A Neue Freie Presse jelenti: A német-osztrák kormány az új magyar kormány kívánságára, a megbukott tanácskormány több népbiztosának, köztük Kun Bélának is megengedte a Német-Ausztriában való tartózkodást, hogy elkerüljék a további budapesti tartózkodásukat az esetleges zavargásokat és felesleges vérontást. Német-Ausztria legsürgősebb érdeke most az, hogy az új magyar kormánynak semmilyen belső nehézsége ne támadjanak, hogy az újraépítés munkáját zavartalanul és megrázkódtatás nélkül elvégezhesse.

Ebben a kívánságban a német-osztrák kormány egyetértésben van az ántánt-államok bécsi képviselőivel. A népbiztosoknak bécsi tartózkodását azonban ahhoz a feltételhez köthették, hogy itt semmilyen politikai propagandát nem folytathatnak.

Bécs, augusztus 8. Az entente diplomáciai körökben meglepetéssel hallották az osztrák kormánynak azt a cselekedetét, hogy menhelyet nyújtott a magyar népbiztosoknak. Félő, hogy ebből nehézségek támadhatnak.

Elfogott népbiztosok.

Nagyszeben, aug. 8. A Budapestről elmenekült Rónai Zoltán, Böhm Vilmos és Kunfi Zsigmond népbiztosokat a csehek elfogták és letartóztatták.

Mekkora volt a vörös hadsereg?

Bécs, aug. 8. A vörös hadsereg 8 hadosztályból állott 5 hadtestben egyesítve. Az egész hadierő 60,000 felfegyverzett katonából és 100,000 főnyi fegyvertelen tartalékból állott; a lovas hadosztálynak 1000 embere volt. A vörös hadsereg 300 ágyú, 500 gépfegyver, 23 repülőgép, 6 monitor, 9 géppuskás autó és 9 páncélvonat fölött rendelkezett.

Szamuely öngyilkosságának részletei

Bécs, aug. 8. A Neue Freie Presse következő részleteket közöl Szamuely öngyilkosságáról: Szamuely Tibor Savanyukuton keresztül igyekezett Budapestre az osztrák határ felé. E célból a Ternitzben lakó kommunistával, Strohschneiderrel lépett érintkezésbe, akinek az lett volna a feladata, hogy a határon keresztül segítse. Strohschneider át is ment a Lajta-hídján a magyar területre, ahol találkozott Szamuelyvel, akit sikerült is átjuttatni az osztrák partra. Egy véletlenül arra haladó osztrák csendőrjárat azonban észrevette a menekülőket és letartóztatta mind ketőjüket. A wienereustadti csendőrkaszárnyába vittek, ahol először Strohschneidert motózták meg. Mialatt vele foglalkoztak, Szamuely Tibor kihúzta a revolverét és magára lőtt. A golyó a szívébe hatolt és rögtön megölte. A holttestet még az

éjszaka folyamán átszállították Savanyukutra, ahol másnap temették el.

Az osztrák csendőrök Szamuely autójában sok kézigrántót találtak. Ugy látszik, Szamuely védelemre gondolt az esetleges támadással szemben. Amikor Szamuely ruháját átkutatták, tárcájában 140,000 korona kékpénzt, azonkívül sok svájci, angol és amerikai bankjegyet találtak.

LEGUJABB

Entente-bizottság Budapesten

Szolnok, aug. 8. Holban tábornok, Budapest kormányzója a szövetségesek egy bizottságával együtt fog működni, amely egy angol, egy francia és egy amerikai tábornokból fog állani.

Andrássy a szegedi kormány élén?

Szeged, aug. 8. Hír szerint a szegedi kormány holnap Budapestre utazik. A kormányba négy szocialista is be fog lépni mint munkaügyi, pénzügyi, kereskedelmi és földművelésügyi miniszter. A többi polgári és arisztokrata miniszterek élükön Andrássy Gyulával, megmaradnak.

Ausztria népszavazást kér a nyugati magyar megyékben

Bécs, aug. 8. Az osztrák kormány táviratilag közölte a békekonzferenciával, hogy Ausztria nem vállalja magyar területek csatolását, csak ha e területek lakossága népszavazás útján dönt hovatartozásáról.

— **Értesítés.** Értesitem az utazó közönséget, hogy az utazási igazolványokat a román vasuti parancsnokság minen nap délelőtt 9—11 órától délután 3—5 óráig érvényesíti. Aki a fentnevezett időre nem jelenik meg, annak igazolványa csak a következő napon lesz érvényesítve. *Román vasuti parancsnokság.*

— **Értesítés.** Értesitem, hogy mindazok a cseh-szlovák alattvalók, akik a térparancsnokságnál már jelentkeztek, mindnéle okmányokkal újra jelentkezni tartoznak. Térparancsnokság Pénzügyi palota földszint 3. sz. ajtó. *Térparancsnokság.*

A gyógyszerterek éjjeli ügyelete

A debreceni gyógyszerterek a következő sorrendben tartanak éjjeli ügyeletet:

Szombat: Megváltó — Ferencz József-u. 18., Muraközy — Hunyadi-u. 5., Bocskay — Czegléd-utca 22., Csokonai — Mester-utca 43.

HIREK.

— **Rendőrtisztviselők előléptetése.** Rá só István főispán, miután Csóka Sámuel polgármesterhelyettes-főjegyző a rendőrtisztviselők tiszteletbeli előléptetését javasolta, tegnap Tóth Gyula és Tóth Lajos II. osztályu rendőrkapitányokat tb. I. oszt. rendőrkapitányokká, Szabó Gyula, Greczko Sándor és Pap Lajos fogalmazókat tb. II. osztályu kapitányokká, Roncsik Tibor, rugonfalvi Kiss Károly és Eördögh László gyakornokokat tb. rendőrfogalmazókká nevezte ki.

— **Magyar mágnások a hadbírótság előtt.** Nagyszebenből jelentik: Apáthy István ügyének tárgyalása után most folyt le a Nagyszebenben székelő főparancsnokság mellett működő hadbírótság újabb ülészaka, melyen több bünygyvet tárgyaltak le Balasescu ezredes elnöke alatt. A tárgyalások közül legérdekesebbek voltak azok a bünygyök, melyeket az ügyesség néhány ismert erdélyi mágnás ellen indított. Pörbefogták Bánffy báró kolozsvári lakoson kívül Teleky Erzsébet és Cecil grófnóket és Teleky András és Ernő grófot a főparancsnokság 3. sz. a lefegyverzésre vonatkozó rendeletének megszegése miatt. A bíróság e vádlottakat szótöbbséggel fölmentette. A hadbírótság a főparancsnokság eltávozása után Nagyváradra vagy Kolozsvárra teszi át székhelyét a hónap végén.

— **A monarchia hadiadóssága.** A bukaresti Progres írja: Az osztrák-magyar monarchia háborulotti tartozása husz és fél milliárd volt. A háboru folyamán már 75 milliárd hadikölcsönt vett föl a két állam, összes adósságuk tehát 95 és fél milliárd. Romániának, Lengyelországnak, Jugoszláviának és a cseh-szlovák államnak tehát ebben az odóságban kell osztoznia, azon a másfél milliárdon kívül, melyet a szövetségeseknek szolgáltatandó hadimegtérítés címén aranyban kell fizetniök. Ezenkívül vállalniok kell a forgalomból kivonandó osztrák-magyar bankjegyek terhé és vissza kell vásárolniok az állami javakat, a dinasztia ingatlanait stb.

— **A munkanélküliek biztosítása.** A kerületi munkásbiztosító és betegsegélyző pénztár kérvényt intézett a főispánhoz, hogy a munkanélkülieknek betegség és baleset esetre való biztosítása iránt intézkedjék. A népjóléti hivatal, amelyhez a főispán a kérelmet áttette, azt javasolja, hogy azokat a munkanélkülieket, kik most hadimunkát végeznek, biztosítsák, de az illetékeket ne ezek a munkások fizessék mostani csekély hadinapszámukból.

— **A nyári országos vásár** augusztus 9-én és 10-én szombaton és vasárnap lesz. Szombaton juh- és sertésvásár a sertésvásártéren, vasárnap pedig ló- és baromvásár a lóvásártéren.

— Elejtették a hadi munkakényszer tervét. Nemrégiben ismertettük a rendőrség és a népjóléti hivatal tervezetét a hadi munkakényszerről. E szerint minden 18—50 év közötti férfi hadi munkára kirendelhető. A munkaköteleseket két csoportba osztanák: az A) csoportba tartozók tényleg munkát végeznének, a B) csoportbeliek pedig adó fizetéssel megváltatnák munkakötelezettségüket. A városi tanács nem véleményezte a rendőrség és a népjóléti hivatal javaslatát és erre való tekintettel a főispán sem járult hozzá a tervhez, amint erről ma a rendőrséget értesítette. Ennélfogva a munkára való kirendeléseket illetően a régi intézkedéseket tartják fenn.

— Köszönetnyilvánítás. A mélyszégyen részvétért, fenséges tisztesség adásért, melyet megboldogult férjemnek igaz szeretettel áldozott Debrecen közönsége, fogadják hálás köszönetét özvegyének és árváinak. Özv. Zih Sándorné.

— Nem szűnik meg a nyíregyházai felső kereskedelmi iskola. Julius 23-iki számunkban hír jelent meg arról, hogy a nyíregyházai felső kereskedelmi iskola szaktanárok hiánya miatt megszűnik. Margócsy Emil, a nyíregyházai felső kereskedelmi iskola igazgatója, most azt közli velünk, hogy a nyíregyházai felső kereskedelmi iskola egyáltalán nem szűnik meg, szaktanárokkal el van látva s annyira keresett, hogy már csak az alsó osztályban van üres hely. Azt is közli velünk az igazgató, hogy amire a cikk célozhatott, az az evangélikus leánygimnáziummal kapcsolatos leány kereskedelmi iskola, az fog valószínűleg megszűnni.

— Német kivándorlás Lengyelországból. A párisi Matin jelenti: A német lapok beszámolnak arról, hogy a német lakosság tömegesen vándorol ki Nyugat-Poroszországból és azokról a területekről, amelyek Lengyelország birtokába mennek át. Számos város, amely-

ben eddig nagyszámu tiszt és hivatalnok állomásozott, most egészen elhagyatott és a német háztulajdonosok hirdetés útján keresnek vevőt ingatlanaikra. Ezzel szemben az új német parton fekvő német városok zsúfolva vannak menekültekkel, különösen Schneidemühlben még az istállók is keresett lakásokká léptek elő. A hatóságok ezt a mozgalmat dezertációnak bélyegezik és hangsúlyozzák, hogy a jelen helyzetben minden németnek helyén kell maradnia.

— Zsehmetszés. Kolos Lajosné Péterfia-utca 1. szám alatti lakostól a Hevesi-féle hentesüzletben ismeretlen tettes 85 koronát tartalmazó pénztárcáját zsebéből kilopta. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Oláh Gábor legkiválóbb s egyik legkedvesebb könyve a „Keletiek Nyugaton”. — Ezen könyvben bontakozott ki először Oláh Gábor fényes írói tehetsége eredeti magyaros humorra. A kötet tartalmazza még a „Meztelen asszony” című kis színművét is. A színpadon kiállított kötet ára 5 korona 50. Kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében.

Kék pénzre cserélik ki a fehérhátú bankjegyeket

Mint értesülünk a fehérhátú bankjegyeknek kék pénzre való kicserélése, amely Erdélyben hetek óta folyik, már legközelebb Debrecenben is megkezdődik.

Rásó István főispán most tárgyal a nagyobb pénzintézetek vezetőivel a nagyszabású kicserélési akcióban való részvételtől és ha a megállapodás létrejön, hirdetményt fog kibocsátani, amelyben közölni fogja a kicserélés feltételeit.

A rendelet határidőt fog meg-

jelölni, amelyen belül a fehérhátú bankjegyeket be szolgáltatathatók a pénzintézetekhez. A kicserélés összes munkálataiért valószínűleg 2 százalékos fognak levonni, vagyis 200 koronás után 4 koronát, 25 koronás után 50 fillért.

SZINHAZ.

Ma nyílik meg a Park-Mulató.

Debrecen legújabb szórakozó helye, a Park-Mulató, ma nyílik meg a Piac-utca 43. szám alatt lévő Dréher-kerthelyiségben. A megnyitás 6 órakor lesz, amikortól kezdve záróráig egymást váltják fel a különféle szórakozások. A színházi zenekar és énekkar állandó hangversenyt tart. Ma Kiss Béla zenekara esti 9 órától játszik a nagy kertben. Confetti, szerpentin, nyílt színpad, ingyen előadás stb. Belépti díj 6 órától 2 korona, 7 órától 3 korona. A nagy színpad előadása fél kilenckor kezdődik. A műsor a következő: 1. Bihary László: Magánjelenet. 2. Arkossi Olga: Tánc. 3. Várnai: A fehérhátú bankó, kuplé; irta: Herczegh Kálmán, zenéjét Bihary Zoltán. 4. Seregh Marcsa: Nem hiszek a férfiaknak, kuplé; irta: Herczegh K., zenéjét: Bihari Z. 5. Szép asszony kocsisa, vígjáték. 6. Bluett: Varga Simon és Várnai. 7. Görög Olga: Énekszámok. 8. Káldor Dezső: Kár volt a tavaszért, műdal; irta: Herczegh K., zenéjét: Káldor D. 9. Szigeti Ida: Magánjelenet. 10. Párisi leányok, operett I. felvonásban. — Előadás után Kiss Béla zenekara muzsikál. Számozott asztalokhoz rezervált hely 10 kor. Jegyek délelőtt a pénztárnál előre válthatók. Kedvezőtlen idő esetén a Park-Mulató megnyitása a következő napon lesz. A nagy színpad előadása azonban ebben az esetben a Vigszínházban tartatik meg s így a rezervált jegyek a pénztárnál rendes színházi i egyre átcserelethetnek.

Törvénykezés

§ Elítelt tolvaj cigányfiúk. A vörös uralom idejében Hajduszóvaton Bányai Béla és Nagy József cigányfiúk április 7-én éjszaka kimentek a Hajduszóvattól két kilométerre levő Kádár-tanyára, ahonnan több aprómarhát, libát, zsákot, ponyvát és két edényben felállított több liter tejet elloptak. A lopott holmikon megosztottak, egy részét haza vitték, más részét pedig még az éjjel eladták a közelben lakó Incédi Istvánnak. A károsult Kádár József feljelentésére a csendőrség a tolvaj cigányfiukat és az orgazda asszonyokat elfogta és átadta a forradalmi törvényszéknek, amely április 14-én ítélkezett felettük.

A forradalmi törvényszék Bányai Bélát és Nagy Józsefet lopás büntetéseért 3—3 havi börtönre ítélte, avval a kikötéssel, hogy büntetésük letöltése után kötelesek belépni a vörös hadseregbe. Incédi Istvánnét orgazdaság büntetéseért négy havi börtönre ítélte a forradalmi törvényszék és hogy büntetése letöltése után az üzérkedést tovább ne folytathassa, földműves munkával való foglalkozásra kötelezte. Nagy Józsefnét, az egyik tolvaj anyját dorgálásra ítélte a forradalmi törvényszék és arra kötelezte, hogy egy évig köteles minden héten Hajduszóvaton a községházán megjelenni és bejelenteni azt, hogy ő és családjának tagjai az elmúlt héten milyen munkával foglalkoztak.

Minthogy a proletárdiktatura minden intézkedése természetesen érvénytelen, a bolsevizmus elmúltával a debreceni törvényszék minden bűnügyet újra tárgyal és ma került a sor ennek az ítéletnek a revíziójára. A mai tárgyalás után a törvényszék Bányai Bélát egy évi börtönre, Nagy Józsefet lopás vétségéért 8 havi fogházra, Nagy Józsefnét és Incédi Istvánnét orgazdaság vétségéért egy, illetve három havi fogházra ítélte.

§ Tolvaj mosónő. Vágó Lajosné mosónő a múlt év december 4-én Emerich Zsigmondtól

Létorière ögróf.

— Regény. — (40)

Irtja SUE JENŐ.

Az udvarmester azzal próbálta kiengesztelni urát, hogy szerencsésebb vadászatokra emlékeztette:

— Látom, kegyelmes uram, hogy elégedetlen, ha rossz vadászata van, mert nincs hozzá szokva, hanem...

— Jól van, jól! — intette le a várur, mormogó hangon. Vedd le a szarvast a nyársról s adj ennem, mert borzasztó éhes vagyok; az átkozott vadkan egészen a henterfűszeni erdőig csalt bennünket. Ott a kutyák elmaradtak, igaz, hogy a bokrok oly sűrűek voltak, hogy egy vadkan páncéljával kellett átörni.

— Kegyelmes uram, belátja tehát, hogy nem egészen a jó kutyák voltak az okai. De ke-

gyelmes uram, átázott, nem venne föl más ruhát?

— Átöltözni? Mért kívánod, Selbitz mester, hogy átöltözzem? — kiáltott a várur haragosan. — Talán asszonyoknak tartol, vagy franciának? Hát szoktam én ruhát váltani, ha vadászatról jövök? Talán a kutyáim, vagy a lovaim bört szoktak váltani?

— Nem, kegyelmes uram, bizonyára nem, de hát a kegyelmes uram ruhái úgy gözölgönek a testén, mint Mina asszony mosókádja, amikor lugot készít.

— Ez csak azt bizonyítja, hogy szárad a ruhám s hogy a nedvesség elpárolog.

— De kegyelmes uram!... — Hallgass már, te bolondos, fecsegő Selbitz mester, inkább adj egy korty meggyvizet!

Most megpillantotta a tányérján a levelet.

— Mi ez, Selbitz?

— Levél. Hatzfeld gróf futárja hozta.

— No, szépen vagyunk. Talán nem is elég, ha hetenkint kétszer vagyok Bécsben, — mondá a várur és felszakította a levelet, amely így szólt:

Értesítenem kell önt, kedves báró, hogy Létorière francia ögróf ur még ma önhöz érkezik, hogy pere dolgában értekezzenek önnel. Fölöslegesnek tartom emlékeztetni igéretére, hogy szavazatát egyesíteni fogja tisztársáival, — hogy Brandenburg ögróf ügye diadalmaskodjék.

Fogadja, kedves báró, stb., stb.

— És mi az ördögöt akar itt ez a francia? — kiáltott föl hevesen a várur. A három szent királyra mondom, már pillanatig

sem lehetek nyugodtan? A ver-saillesi gavallér meg akar itt fogni engem, mint vadkant a tócsájában? Magamban már elvégeztem, hogy pöre elveszett, nagyon is elveszett, mit akar még többet? Azt hiszi talán, hogy a maga részére hódíthat ez a szemtelen piperkőc, aki — mint mondják — horgolótúvel himez és festi magát, szépítő szereket használ? De az istenét, ha nem szabadulok az ögróftól, ha idejön s én kénytelen leszek vendégszeretetet mutatni iránta s mivel Bécs tiz órányira van innen, — tehát nem küldhetem vissza, — az ördög vigyen el minden pert és minden perlekedő embert! És hátha még ma este jön? Éjszakára mégis csak itt kell marasztalnom! De hol aludjék? Itt minden csupa rom! És ez a csinos ember bizonyosan gyaloghinton jön, mint valami gyermekágyas asszony!

(Folyt. köv.)

Feketére, vagy bármilyen színre való festést, valamint mindenféle ruhanemű Gyász esetében tisztítását, nyolc nap alatt kifogástalanul végzi a **Hrabóczy-nyár** Széchenyi-utca 42. Fiókok Csapó-utca 30. és Hatvan-utca 11. sz. 24 óra alatt!

a nyitva hagyott mosóhonyhából 450 korona értékű ruhanevét lopott el. A törvényszék másfél évi börtönrre ítélte a tolvaj mosónót.

Mindenkinek saját érdeke
ruhászükségletét
Feldheim Testvérek
(Király-utca 4.) posztóáruházában
beszerzeni.
ahol állandóan választékos raktár
angol férfi, női ruha, costüm szövetek
és női ruhalemegekben.

SPORT.

Gyökerez Ferenc, a DNySC régi kipróbált vezetője, aki a háborús évek alatt visszavonult a football-ügyek vezetésétől, most ismét elvállalta azt, miután a football-szakosztály ismét megválasztotta elnökévé. Gyökerez Ferenc nemcsak Debreczenben, hanem a vidéken is jól ismert régi sportember, az ő vezetése alatt remélhetőleg meg fog szünni az a rendellenesség, melyet az utóbbi időben a Nyomdász Sport Clubnál tapasztalni lehetett.

A DNySC I. csapata e hó 10-én vasárnap délután Hajdúböszörménybe rándul ki és ott a Böszörményi Atletikai Club footballcsapatával méri össze erejét. A BAK ezideig több vidéki csapatot megvert; újabb több kitűnő játékost kapott, úgy, hogy a mérkőzés kimenetét nem tudjuk előre megjósolni.

Változások a DNySC tisztikarában. Bartha István, a football-szakosztály intézője, lemondott tisztségéről, helyette a nyomdászok Kovács Barnát választották meg. (Címe: Nap-u. 18.) Mindenféle football-ügyek hozzá és Gyökerez Ferenchez (városi-nyomda) intézendők. Szertárnok lett Takács Ferenc; másodszer-tárnokok Spitzer Hermann és Patkó Imre.

Feladós szerkesztő:
DR HEGEDŰS LORÁNT

Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai részv. társ.

APOLLO

Szombat—Vasárnap
augusztus 9—10.

EMILIA SHANNON
főszereplésével

Lángokon keresztül
dráma 3 felvonásban.

A gyanus ember

detektív-komédia 3 felvonásban.
Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Hivatalos és magán

bélyegzőt

gyorsan készít

HERCZEG

Simonffy-utca 5. sz.

Telefon 653.

Mindenféle
fuvarozást,
ugyszintén könnyű hintóval
vidékre is állandóan vállalom.
Péterfia 38.

KOLLMANN FERENC
bádogos és vízvezeték szakiparos
Török Bálint utca 1. szám.
Készít és javít szakszerűen
bádogos és szerelő mun-
kálásokat.

ELADÓ
Darabos-utca 48. sz. ház
italmérés és fűszerüzlettel és
Nyil-utca 107. sz. ház.
Értekezhetni
ÖHLBAUM-iroda
Piac-utca 75.

**Uj liszt-
könyvecskéket**

lisztre, valamint kenyérre
állandóan legpontosabb ki-
szogálás mellett eszközök.

Szives pártfogást kérve:

Sedler Márton

sütőmester

Széchenyi-utca 49.

Pezsnyós üveget

bármilyen mennyi-
ségben veszek

Péterfia-u. 61.

Férfi ruha fordításokat

ugyszintén egész öltönyöket,
legkényesebb izléseknek
megfelelően elkészítik.

Morgenstern Manó

uriszabósága

Szent Anna 5.

Butorgyárunk vezetésére

egy a mű- és keményfa butor-
gyártásban tökéletesen képzett

munkavezetőt

keresünk. Datal rajzok készítésében
való tökéletes jártasság, valamint
teljes anyagismeret és hosszabb gyar-
korlatot igazoló bizonyítványok elő-
feltételek. Havi fizetés 1500.—
korona, valamint egyéb termé-
szeti juttatások. Ajánlatok
békü dendők Székely és Réti
Erdélyrészi butorgyár r. t. hoz,
Mai osvásár helyen.

Jó karban lévő

cserépkályhák

olcsón eladó.

Megtéríthetők a kiadóhivatalban.

Pócsperiben

(Szabolcsmegye) róm kath. kán-
tortanítói állásra szabályszerű
pályázat hiányában jóhangu és
organista kántortanítók jelent-
kezhettek. Javadalom jobbák
közé tartozik.

Egy nagyobb vétel folytán
sikerült megvennem

női és férfi ruhaszöveteket,
valamint vásznakot,
zeleket, schifonokat,
továbbá férfi és női
fehérneműeket, haris-
nyákat, zsebkendőket,
nagy választékban kapható

STARK SÁNDOR
üzletében

Plac-utca 7., Vecsey-ház.

Cigarettapapír, öngyújtó, kovakő

nagyban kapható

LEITNER és RÖMER

rövidáru nagykereskedésében
Károlyi u. 2.
Kéfe, meszelő, eszetáruk
gyári áron.

Élesztő!

Naponta friss, állandóan kapható,
kizárólag nagyban, fűszer és liszt-
kereskedőknek és oly iparral ellá-
tott üzemek és üzemek részére, hol
az eladásra szükségelt sütés iga-
zolóható, bodegák csakis üzleti sü-
tés céljából lesznek kiszolgálva.
Mindenkor legolcsóbb napi árt
esetről-esetre előzetesen bejelent-
tem a Közélelmészeti hivatalnak.
Házhoz szállításra megrendelése-
ket elfogadok, valamint vidéki ke-
reskedőknek is szívesen állók
rendelkezésére.

Rosenthal Sándor

kizárólagos élesztő keres-
kedő. Csapó utca 19. szám.

Mindig hófehér és tiszta a
karton-manchetta.

Olcsóbb, mint másféléknek
a mosatása.

1 pár 1 kor. 50 fill.
jobbminőségű 2 kor.

Kapható

Hegedüs és Sándor r. t.
papirkereskedésében és minden
jobb férfidivatüzletben.

Malomtulajdonosok
figyelmébe!

Étesítjük a t. malom-
tulajdonos urakat, hogy
eredeti svájci szita
selyem gazé szövetek

érkeztek és míg a készlet
tart, gyári irodánkban be-
szerezhetők.

Princz Testvérek
vasöntöde, gépgyára
és malomépítészete
SZATMÁR.

Apró hirdetések

♦♦♦♦ POSTA ♦♦♦♦

Intelligens, független, szőke urleány ál-
landó ismeretséget kötne komoly uri
emberrel. Levelet jelezni kérem »Or-
pheus« jelíggel a kiadóban.

Szép szem, kollektív és fiatal jelíggel
levelek vannak a kiadóban.

♦♦♦♦ VEGYES ♦♦♦♦

Római nyelvre mindenféle kérvénye-
ket írok és fordítok egész nap.
Haimovits, Szentanna 58.

Singer varrógépeket legjobban javít
Keszler A. műszerész, Széchenyi-
utca 1.

Római nyelvre bármiféle kérvényeket
fordítok. Ozonovszky, Csapó-utca 52.
keresztépület.

Kisebbségi helyiség tizen átadó. —
Élelmiszertüzelőnek vagy hasonlónak
igen alkalmas. A fűtő mellett köz-
vetlen. Cím a kiadóban.

Lakásomat — 2 szoba, hozzátartozók-
kal — elcserélném hasonlóért, eset-
leg egy szoba, előszobáért. Értekez-
hetni Csapó-utca 28. röfösület.

Mézős kannák, mosófazékok, mindenféle
bádogosárak készíten, ugyszintén javi-
tásokat elfogadok Czitrom, Király-
utca 2.

♦♦♦♦ KERESLET ♦♦♦♦

Próba és elárultó, valamint ügyes kép-
zett varró kisasszonyok felvételnek.
Friedmann Ignác és fia női divat
ruházásában Piac-utca 61. főemelet.
Ugyanott kifutó fiúk és takarítónők
felvételnek.

40 holdas kertemben zöldéskertként ke-
resek mellesbi belépésre komenció
és fizetés mellett, kis családúak
előnyben. Ajánlatot Klein Vilmos
Szatmár.

Lapkiherdő asszony felvételnek.

Fiatal házaspár, gyermek nélkül, két-
szobás, szerényebb lakást keres.
Gárdos, Miklós utca 22. jobbra.

Tanulóleányok és fiúk nyomdánkban és
könyvkötészetünkben felvételnek.

♦♦♦♦ VETEL ♦♦♦♦

Egy nagy National-kasszával valamint egy
nagy jésezekrényt megvételre ke-
resünk Gyémánt Géza és társa, Piac-
utca 58.

Veszek és adok el mindenféle ékszeri,
aranyat, ezüstöt és drága követet.
Krámer József, József kir. herceg-
utca 3.

Betét részére tolokocsit vennék, esetleg
csak használatra. Hatvan-u. 63.

Gummi teniszlabdákat megvételre ke-
resek. Cím a kiadóban.

Veszek egy 0-as vagy 1-es számú pénz-
szekrényt. Címek a kiadóhivatalba
kéretnek.

30—40 holdas tanyabirtok, megfelelő
gazdasági épületekkel, lehetőleg
Debreczenhez közel, megvételre
kerestetik. Cím a kiadóban.

♦♦♦♦ ELADAS ♦♦♦♦

Szalen garnitúra, komplett, kitűnő álla-
potban, olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Savanyú káposzta kisebb-nagyobb men-
nyiségben kapható Hunyadi-u. 21.

Egy nagyobb és egy kisebb cserépkályha
eladó. Megtekinthető a kiadóhivatal-
ban Piac-utca 49. II. udvarban az
emeleten.

Egy valódi angol tenniszrakett eladó.
Cím a kiadóban.

Különböző használt butorok eladó,
mindenféle asztalos munkát elvállalok
Czegléd-utca 4.

Eladó Ondódon a Cucában 5 hold föld
a látóképi csárdán túl a Máté-ut
szélén Kovács és Vértessai tanyával
szemben. Értekezhetni Gazdák Bank-
jánál.

Cenzurat de Sublocotenentul Horia.